

Avertisment Save the Children - Uniunea Europeană continuă să aibă 19 milioane de copii în risc de sărăcie, în timp ce Bruxellesul are în vedere eliminarea unor garanții financiare cheie. În 2025, 32,4% dintre copiii din România se confruntau cu riscul de sărăcie sau excluziune socială, cea mai redusă pondere din ultimul deceniu.

- *Impactul multiplu al sărăciei asupra asigurării drepturilor copilului se observă cu ușurință în educație, unde datele PISA 2025 ne arată decalajul dintre cei mai avantajați și cei mai dezavantajați elevi. Astfel, 2 din 10 elevi din familiile înstărite au rezultate slabe la citire (20,6%), în timp ce 7 din 10 elevi vulnerabili se află în această situație (70,6%). Cu excepția Zambiei, România a înregistrat cea mai mare variație a scorului la matematică explicată strict prin statutul socioeconomic.*
- *Noua analiză Save the Children scoate la iveală faptul că aproape unu din patru copii din Uniunea Europeană se află în continuare în risc de sărăcie sau excluziune socială, în timp ce un instrument financiar cheie dedicat luptei împotriva sărăciei (Fondul Social European +) riscă să dispară din următorul buget multianual al UE.*
- *Spania a înregistrat cel mai înalt nivel al riscului de sărăcie sau excluziune socială în rândul copiilor și întreaga UE, 33,8% în anul 2025.*

Bruxelles, 14 octombrie 2026 – Uniunea Europeană se află la jumătatea drumului spre obiectivul stabilit pentru anul 2030, respectiv acela de a scoate din sărăcie 5 milioane de copii. Cu toate acestea, noua analiză Save the Children demonstrează că, de la stabilirea acestei ținte, nu s-a înregistrat practic niciun progres.

Conform raportului, [*Protect What Works: The Case for Safeguarding the Child Poverty Earmark in the Next ESF*](#), 19,2 milioane de copii din Uniunea Europeană cresc în risc de sărăcie sau excluziune socială, față de 19,1 milioane în anul 2019.

Pentru a atinge această țintă până în 2030, ar trebui ca, de acum și până la termenul limită, UE să se asigure că în fiecare zi circa 2800 de copii ies din sărăcie.

Concluziile analizei Save the Children vin într-un moment în care Comisia Europeană propune modificări ale viitorului buget UE prin care s-ar elimina obligația a 11 state membre de a aloca cel puțin 5% din resursele Fondului Social European + în direcții legate de reducerea sărăciei în rândul copiilor.

„Sărăcia pentru mine sunt momentele în care prietenii tăi își fac amintiri, iar tu nu. Atunci când de abia aștepti să ajungi acasă de foame, că nu ai ce să-ți cumperi de pachet. Atunci când ai lucrat un an școlar întreg pentru o bursă de merit, ajungi să te încadrezi în top 3 elevi cu cele mai mari medii pe clasă și tot să nu primești nimic. Este acel moment când îți vezi părinții disperați care se ceartă în camera cealaltă.” – copil participant la consultările organizate de Salvați Copiii România

„Sper ca viitorul meu să fie mai bun decât ce trăiesc în prezent, pentru că e greu să stai mereu să te întrebi <vom avea ce mânca azi?>”, a spus un copil care a participat la consultările organizate de Save the Children Italia.

„O plasă de siguranță nu trebuie eliminată pentru că și-a îndeplinit rolul, mai ales atunci când copiii au nevoie de ea. Următorul buget al UE ar trebui să protejeze un Fond Social European puternic și să ceară fiecărui stat membru să dedice minim 5% din resursele acestui fond reducerii sărăciei în rândul copiilor, *cu investiții mai mari acolo unde nevoile sunt mai mari*” - **Luz Larosa**, Director Interimar, Save the Children

Reglementările actuale au produs rezultate vizibile: circa 9,6 miliarde de Euro au fost alocate din ESF+ pentru măsuri care abordează sărăcia în rândul copiilor, în timp ce majoritatea statelor membre au atins sau au depășit pragul de 5%.

Consecințele sărăciei depășesc cu mult veniturile familiei. Copiii pot sări peste mese, pot avea dificultăți în accesarea serviciilor de sănătate și pot fi excluși de la activități legate de școală sau experiențe de zi cu zi alături de prieteni. Din aceste motive, Save the Children solicită instituțiilor UE și guvernelor statelor membre următoarele:

- **Să protejeze un Fond Social European + puternic și să mențină pragul obligatoriu de 5% dedicat reducerii sărăciei în rândul copiilor, extinzând această obligație la toate statele membre;**
- **Să ridice alocarea minimă la 10% pentru statele unde rata de sărăcie sau excluziune socială în rândul copiilor depășește media UE;**
- **Să se asigure că planurile naționale de acțiune pentru Garanția pentru Copil au bugete clare, responsabilități și ținte măsurabile, dublate de investiții adecvate din bugetele de stat;**
- **Să țină o evidență clară a cheltuielilor și rezultatelor, inclusiv a copiilor care beneficiază de ele, și să ofere copiilor și societății civile un rol relevant în planificarea și monitorizarea programelor.**

Date pentru România

În 2025, 32,4% dintre copiii din România se confruntau cu riscul de sărăcie sau excluziune socială, cea mai redusă pondere din ultimul deceniu. Criza pandemică a avut un impact profund asupra bunăstării copiilor din țara noastră, riscul de sărăcie înregistrând un salt de la 39,1% în 2019 la 40,7% în 2020, respective 41,5% în 2021 și 2022. Anii 2023 și 2024 au adus o scădere a acestui indicator, la 39% respectiv 33,8%.

Impactul multiplu al sărăciei asupra asigurării drepturilor copilului se observă cu ușurință în educație, unde datele PISA 2025 ne arată decalajul dintre cei mai avantajați și cei mai dezavantajați elevi. Astfel, 2 din 10 elevi din familiile înstărite au rezultate slabe la citire (20,6%), în timp ce 7 din 10 elevi vulnerabili se află în această situație (70,6%). Cu excepția Zambiei, România a înregistrat cea mai mare variație a scorului la matematică explicată strict prin statutul socioeconomic. Astfel, după eliminarea tuturor celorlalți factori care pot influența rezultatele elevilor, aproape un sfert din variația scorului la matematică înregistrat de elevii români (24.1% față de 12% media OCDE) se explică strict prin statutul socioeconomic.

Ca răspuns la impactul dovedit al sărăciei asupra drepturilor copilului, remarcăm o intervenție foarte promițătoare, finanțată prin FSE+ (Programul Incluziune și Demnitate Socială), constând în dezvoltarea și consolidarea serviciilor comunitare destinate copiilor și familiilor, cu scopul de a preveni separarea copiilor de familie și de a sprijini reintegrarea acestora în familie.

Salvați Copiii România implementează cinci proiecte locale finanțate în cadrul acestei priorități. Centrele de zi sunt operate în parteneriat cu autoritățile locale responsabile de protecția copilului și le oferă copiilor un spațiu adecvat pentru realizarea temelor, sprijin emoțional și socializare. Aceștia beneficiază de servicii de consiliere, sprijin psihosocial, ateliere creative și participare la spectacole sau vizite la muzee. De asemenea, primesc rechizite școlare, pachete de igienă și produse sanitare, precum și o masă caldă.

Părinții beneficiază de servicii de consiliere, sprijin emoțional și îndrumare în probleme familiale și profesionale, precum și de asistență financiară.

Valoarea adăugată a acestei intervenții constă în abordarea bazată pe managementul de caz și în furnizarea unor servicii integrate, adaptate nevoilor specifice ale fiecărui copil și ale fiecărei familii.

Un alt impact major al fondurilor europene este vizibil în domeniul educației antepreșcolare. Astfel, numărul copiilor înscriși în creșe s-a dublat între 2020 și 2024, crescând de la 17.400 la 35.318.

Deși rata de participare la educație și îngrijire formală a copiilor cu vârsta sub 3 ani rămâne foarte scăzută (de la 6,8% în 2020 la 11,1% în 2025), progresul înregistrat este semnificativ și se datorează în mare măsură inițiativelor finanțate din fonduri europene, în special Planului național de redresare și reziliență (PNRR), pentru dezvoltarea infrastructurii, și Fondului Social European Plus (FSE+), pentru formarea și dezvoltarea profesională a personalului didactic.

Cu toate acestea, este dificil de estimat impactul extinderii accesului la aceste servicii asupra copiilor din grupurile vulnerabile, iar extinderea accesului la creșe nu a adus beneficii în mod egal copiilor din mediul rural. În zonele rurale, numărul locurilor în creșe a crescut de la 429 în 2020 la 3.405 în 2024, în timp ce în mediul urban creșterea capacității a fost semnificativ mai mare, de la 16.971 la 31.913 locuri.

*„Scenariul unei eliminări, în viitorul cadru financiar european, a condițiilor și instrumentelor dedicate luptei împotriva sărăciei în rândul copiilor, ar putea însemna, pentru România, periclitarea serviciilor axate pe prevenție. Lecțiile învățate din ciclurile bugetare anterioare arată că, în abordarea incluziunii sociale, autoritățile tind să acorde prioritate măsurilor de intervenție și răspuns la situațiile deja existente, precum sprijinirea copiilor aflați în sistemul de protecție specială, măsurile de sprijin pentru reintegrarea educațională și formarea profesională a copiilor și tinerilor care au abandonat școala. În schimb, intervențiile axate pe prevenție, deși sunt mai eficiente și mai puțin costisitoare, tind să fie neglijate”, a declarat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.***

În mod tradițional, investițiile europene în România s-au concentrat în mare măsură pe îmbunătățirea șanselor de ocupare a forței de muncă, formarea profesională și măsurile de sprijin destinate tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET). În același timp, problema persistentă a sărăciei infantile transmise de la o generație la alta a continuat să beneficieze de o atenție și de o finanțare insuficiente, în pofida consecințelor profunde asupra dezvoltării copiilor și asupra rezultatelor sociale și economice pe termen lung.

Note

- *Protect What Works: The Case for Safeguarding the Child Poverty Earmark in the Next ESF* analizează cele mai recente date Eurostat (2025) cu privire la sărăcia și excluziunea socială în rândul copiilor din Europa.
- Raportul va fi lansat pe 14 octombrie, la Parlamentul European.
- În 2025, **19,2 milioane de copii din Uniunea Europeană trăiau în risc de sărăcie sau excluziune socială.**
- UE s-a angajat ca până în 2030 să scoată din sărăcie sau excluziune socială 5 milioane de copii.
- La nivelul UE, aproximativ 9,6 miliarde de Euro au fost alocate reducerii sărăciei în rândul copiilor, suma incluzând și contribuțiile proprii ale statelor membre. Din cele 24 de state membre care au raportat alocări bugetare în această categorie, 19 au alocat reducerii sărăciei în rândul copiilor cel puțin 5% din resursele ESF+ care le-au revenit. Printre acestea, se numără și opt state care nu ar fi avut obligația legală de a respecta acest standard. Astfel, putem înțelege că cerința aplicabilă statelor cu rate mai mari ale sărăciei în rândul copiilor de a aloca 5% din resursele ESF+ în această direcție a contribuit la crearea unei tendințe în această direcție.
- Raportul analizează impactul standardelor actuale care obligă cele 11 state membre cu rate ale sărăciei sau excluziunii sociale în rândul copiilor de a aloca cel puțin 5% din resursele ESF+ în direcția reducerii sărăciei în rândul copiilor.
- Date la nivel național și analize specifice sunt disponibile pentru 7 state membre: Finlanda, Germania, Italia, Lituania, România, Spania și Suedia:
 - Spania a înregistrat cel mai înalt nivel al riscului de sărăcie sau excluziune socială în rândul copiilor și întreaga UE, 33,8% în anul 2025.
 - România a înregistrat o rată de 32,4%, cel mai scăzut nivel din ultimul deceniu, dar în continuare unul dintre cele mai ridicate niveluri din Uniunea Europeană.
 - Italia a ajuns la o rată de 27,1% dintre copii aflați în risc de sărăcie sau excluziune socială, cu niveluri semnificativ mai ridicate în rândul copiilor imigranți și al copiilor din regiunile sudice.
 - Germania se menține la un nivel de 23,5%, aproape neschimbat din 2019.
 - Suedia înregistrează o creștere la 23,4% în anul 2025, în timp ce estimările naționale sugerează un număr de 276.000 de copii confrunțați cu vulnerabilitatea economică.
 - În Finlanda, ponderea copiilor în risc a crescut de la 14,5% în 2019 la 17,2% în 2025, în timp ce deprivarea materială aproape s-a triplat din 2021.
 - Lituania a înregistrat îmbunătățiri semnificative în comparație cu situația de acum 10 ani, dar acest progres a fluctuat în ultimii ani.

Persoana de contact:

George Roman, Director Advocacy, email: george.roman@salvaticopiii.ro, tel: **0722 605 904**.

Despre Organizația Salvați Copiii

De 36 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a

autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară în prezent programe în peste 100 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste **4.522.000 de copii** au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.